

Í MELDRINUM

Jan Lamhauge:

Eg provokeri ikki við vilja

Tað sigur sjónvarpsmaðurin Jan Lamhauge, sum heldur, at journalistar mangan eru ov lítið kritiskir. Sjálvur fær hann javnan neiligar viðmerkingar frá fólki, men tað leggur hann ikki stórvegis í

Rannvá G. Fossaberg

Vit kenna hann best sum sjónvarpsmannin við sermerktu brillunum, í klædningsjakka og litríkum turriklæð. Hóast hann einans hevur verið at sæð á sjónvarpsskíggjanum í einar fyra mánaðir, so hevur hann fleiri ferðir gjørt vart við seg og síni innsløg í Degi og Viku.

Provokerar ikki tilvitað

– Tá eg geri innsløg, so er tað ikki soleiðis, at eg royni at provokera við vilja, sigur Jan Lamhauge, sum er ættaður úr Runavík. Jan Lamhauge heldur, at tá hann ger tað slagið av innsløgum, hann sum oftast ger, so slepst ikki undan, at onkur reagerar.

– Av tí at eg geri innsløg, sum mangan eru kritisk, so ósir tað eisini summi fólk. Men soleiðis er tað bara, sigur Jan Lamhauge. Hann heldur tað vera av alstórum týðningi, at eitt nú mál, sum innibera stórar peningaupp-hæddir, verða diskuterað og lýst ógvuliga væl í fjømiðlunum.

– Virðispolitikkur og evni, ið snúga seg um stórmongdir av peningi, eiga at verða lýst væl fyri almenninginum, sigur Jan Lamhauge og leggur afturat, at kritiskur journalistikkur um

politiska lívið hóska seg væl til eina tíðindasending sum Dag og Viku. Hann heldur, at ein trupulleiki í dag er offur-mentanin.

– Tað er ein útbreidd offur-mentan millum fólk. Fleiri av landsins best løntu vinnulívsmönnum hava sagt við meg, at eg forfylgi teimum. Onkur sigur seg enntá vera við at missa hugin av mínum arbeiði. Sjómenn siga seg vera forfylgdar. Politikarar eisini. Fyri mær gevur hetta ikki meining. Í einum demokratiskum samfelag má mann tola eitt sindur av, sigur Jan Lamhauge avgjördur.

Journalistar eru ov lagaligir

Jan Lamhauge fær ofta viðmerkingar frá fólki, sum hava sæð okkurt innslag, hann hevur gjørt. Hóast summi rósa tí arbeiðinum, hann ger, so er hann eisini vanur við at fólk eru atfinningarsom.

– Eg fái bæði rís og rós. Tað nervar meg ikki tað minsta, tá fólk finnast at mær, sigur Jan Lamhauge. Sjálvur heldur hann ikki, at hann enn er farin út um mark, tá hann hevur gjørt innsløg til Dag og Viku.

– Nei, eg fari ikki ov langt. Um nakað so eri eg, líka sum flest aðrir føroyskir journalistar,

alt ov lagaligur, sigur Jan Lamhauge.

Honum dámar væl arbeiðið sum journalistur, sum hann lýsir sum eitt serstakliga alment arbeiðspláss.

– Hvør dagur er almennur. Eisini teir ringu dagarnir. Ofta hugsa fólk ikki um, at vit arbeiða undir einum øgiligum tíðartrýsti, og tað merkir, at helvtin av innsløgnum eru ikki eins góð, og mann hevði hugsað sær at gjørt tey, sigur Jan Lamhauge. Hóast hann ikki dagliga gongur og iðrar seg um tey innsløgini, ið ikki blivu sum ætlað, so dámar honum ikki at gera feilir á skíggjanum.

– Nakað, sum irriterar meg, er, tá eg geri ekstremt grovar feilir. Eitt dømi um tað er, tá eg samanbar telduprísir, og allar teldurnar ikki vóru av sama merki. Tað var óbehagiligt, sigur Jan Lamhauge.

Er nógv á skerminum

Teir mánaðirnar, hann hevur starvast á tíðindadeildini í sjónvarpinum, hevur hann verið rættiliga ofta at sæð á skíggjanum. Og tað er ikki av tilvild.

– Týðningamiklir persónar tíma ofta ikki at prátta við meg, og tá kann vera trupult at gera eitt innslag, sigur Jan Lamhauge og vísir á, at hetta er ein trupulleiki,

sum øll, ið fáast við kritiskan journalistik og eym evni, kenna til.

– Eg trívist ikki serliga væl í spotlight'inum, men sum oftast havi eg einki val, tá eg til dømis í einar tvær vikur havi roynt at fingið fatur á høvuðspersóninum í einum máli, men viðkomandi ikki vil stilla upp til interview, greiðir Jan Lamhauge frá. Stundum krevur tað dirvi at gera ávís innsløg, og hóast Jan Lamhauge tykist trívast væl á sjónvarpsskíggjanum, so er tað ikki nakað, hann hugsar stórvegis um.

– Eg vil siga sum so, at eg eri ikki meira sjálvsikkur enn øll onnur, sigur Jan Lamhauge og flennir.

Bleiv tíðindamaður av tilvild

Áhugin fyri samfelagsviðurskiftum hevur altíð verið til staðar hjá 35 ára runavíkinginum, sum hevur lisið religiónsvísund í Keyppmannahavn og stjórnmálafrøði í Føroyum.

– Eg komi ikki frá einum heimi, har politikkur og samfelag hevði serliga stóran áhuga, og tað er sjáldan, at eg prátta við til dømis beiggjar mínar um politikk, tí teir eru meira áhugaðir í tónleiki, sigur Jan Lamhauge, sum í nógv

ár plagdi at ummæla tónleik í føroysku bløðunum.

– Eg havi altíð brúkt øgiliga nógva tíð upp á miðlar og havi eisini arbeitt freelance innan blaðheimin í fleiri ár, sigur Jan Lamhauge, sum eitt nú hevur arbeiðt á Dimmalætting, verið blaðstjóri á ungdomsblaðnum Mess, og so hevur hann eisini starvast á eini lýsingastovu eitt tíðarskeið. Hóast hann trívist væl sum tíðindamaður í sjónvarpinum, so er tað ikki nakað, hann sum barn droymdi um at bliva

– Eg visti ongantíð, hvat eg skuldi arbeiða við sum vaksni, men eg vónaði altíð at fáa eitt starv, sum gav mær møguleika at ferðast nógv, sigur Jan Lamhauge. Honum dámar væl arbeiðið, men tað eru tó onkur innsløg, hann helst vil sleppa undan at gera

– Summi innsløg hopi eg ongantíð, eg verði noyddur at gera. At fara í hundrað ára føðingardag, verða við tá ein nýggjur barnagarður letur upp, ella at vera royalur reportari, tá Margretha drottning vitjar, sigur Jan Lamhauge skemtandi og leggur afturat:

– Men hinvegin er eingin annar til arbeiðis, so skal eg nokk gera tað, sigur Jan Lamhauge og flennir.